

Για το ρολόϊ*

Προς το αγαπητό μου «Βήμα» της Πρεβέζης

Από τις έρευνες και μελέτες που έχω κάμει σχετικά με την ιστορία την παλιά της Πρεβέζης, σε πληροφορώ ότι το από τους Βενετούς τοποθετημένον στο βενετσιάνικο πύργο μηχανήμα του ρολογιού αφαιρέθηκε από τον Αλή πασά κατά τον χαλασμό της Πρέβεζας 12/24 Οκτωβρίου του 1798 και μεταφέρθη εις τα Γιάννενα όπου στήθηκε εις ειδικό πύργο κατασκευασθέντα από τον σατράπη της Ηπείρου.

Το σημερινό μηχανήμα του ρολογιού ετοποθετήθηκε εκεί από τον Οσμάν εφέντη, περίφημο μαθηματικό και αστρονόμο κατά το 1865. Ο ίδιος έβαλε και το ηλιακό ρολόγι. Ήταν δε τόσο αγαπητός στους Πρεβεζάνους που στο θάνατό του έκρουαν οι καμπάνες της πόλεως πένθιμα ολημερίς. Αυτός ήταν ο πεθερός ή ο πατέρας του Χαλήλ εφέντη.

Περίεργο στόλισμα του πύργου είναι ένα οικόσημο, ασφαλώς Φράγκου φεουδάρχη, καμωμένο από μάρμαρο. Είναι ξυμένο το μάρμαρο στην επιγραφή του ονόματος του φεουδάρχη και μένει μονάχα η λέξις «Νικοπόλεως».

Όσο για την ανοικοδόμησιν του ιερού ναού του Αγίου Χαραλάμπους αυτή έγινε το 1857, όπως φαίνεται και από την επιγραφή. Πρωτομάστορας οικοδόμος ήταν ο μάστρο Λάμπρος Νίκου, Βουρμπιανίτης, πάππος από την μητέρα μου. Ήταν η χρονιά που είχε πέσει η επιδημία της πανούκλας στον Πειραιά και στην Αθήνα και που είχε μεταδοθή και στην Πρέβεζα. Για να τιμήσουν την μνήμην του Αγίου, που έσωσε τους κατοίκους από τον φοβερό λοιμό, απεφάσισαν οι επίτροποι του ναού και το κοινοτικό συμβούλιο, αποτελούμενο από τους Αθανάσιο Αυγερινό, Ζώη, Λαϊνά, Χρ. Καρκατζούλη, Καλαντζάκη. Σπυρ. ιερέα Φραντζή[∇] και άλλους να ανοικοδομήσουν το Ναό.

---

* Η επιστολή δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα *Βήμα Πρεβέζης*, φύλλο 522 της 12.1.1953, σελ. 1, ως απάντηση στο άρθρο του Γιάννη Τάλλαρα στην ίδια εφημερίδα με τίτλο *Το Ρολόϊ*, φύλλο 519 της 24.12.1952, σελ. 1-2.

[∇] Μεταφέρουμε ακριβώς τη στίξη του δημοσιεύματος, μη γνωρίζοντας εάν πρόκειται για τον Σπυρίδωνα Καλαντζάκη ή για τον ιερέα Σπυρίδωνα Φραντζή. Πιθανολογούμε το πρώτο.

Για την παραμόρφωση του ιστορικού πύργου με την τοποθέτηση επάνω, της καμπάνας του καταστραμμένου καμπαναριού του ναού, διεμαρτυρήθηκα κι εγώ κάποτε εις τον αείμνηστον Δεσπότην μας Ανδρέαν Μαντούδη. Είχε γίνει όμως το κακό.

Θα πρόκειται ασφαλώς για τυπογραφικό λάθος η απόδοσις της χρονολογίας ΑΨΝΒ εις 1712 αντί του ορθού 1752.[∇]

Ηλίας Βασιλάς

ΕΙΚΟΝΑ 1: Ο ενετικός πύργος με το ρολόι στην αγορά της Πρέβεζας
(Φωτογραφία Etienne Labranche, 1913)

[∇] Ο Βασιλάς αναφέρεται στη χρονολογία 1712 την οποία ο Γιάννης Τάλλαρως θεωρεί ως έτος κατασκευής του ενετικού πύργου της Πρέβεζας στο άρθρο του με τίτλο *Το Ρολόι*, στην εφημερίδα *Βήμα Πρεβέζης*, φύλλο 519 της 24.12.1952, σελ. 1.